

B”H

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 17 | Pirkei Avos Perek 5 | Sicha 1

1 פרקי אבות פרק ה', משנה ו'

עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות, ואלו הן: פי הארץ, פי הבאר, פי האתון, הקשת, והמן, והמטה, והשמיר, הכתב, והמכתב, והלחות. ויש אומרים: אף קברו של משה רבנו, ואילו של אברהם אבינו. ויש אומרים: אף המזיקין, ואף צבת בצבת עשויה.

Ten things were created at twilight of Shabbat eve. These are: the mouth of the earth [that swallowed Korach]; the mouth of [Miriam's] well; the mouth of [Balaam's] donkey; the rainbow; the manna; [Moses'] staff; the shamir; the writing, the inscription and the tablets [of the Ten Commandments]. Some say also the burial place of Moses and the ram of our father Abraham. And some say also the spirits of destruction as well as the original tongs, for tongs are made with tongs.

2 מסכת פסחים נ"ד, א'

רבי יהודה אומר: אף הצבת. הוא היה אומר: צבתא בצבתא מתעבדא, וצבתא קמיינתא מאן עבד? הא לאי בריה בידי שמים היא. אמר ליה: אפטר יעשנה בדפוס ויקבענה כיון. הא לאי בריה בידי אדם היא.

Rabbi Yehuda says: Even the tongs were created at this time. He would say: Tongs can be fashioned only with other tongs, but who fashioned the first tongs? Indeed, the first pair of tongs was fashioned at the hand of Heaven. An anonymous questioner said to him: It is possible to fashion tongs with a mold and align it without the need for other tongs. Indeed, the first tongs were a creation of man.

3 סנהדרין ל"ח, א'

דבר אחר כדי שיכנס לסעודה מיד משל למלך בשר ודם שבנה פלטרין ושיכללן והתקין סעודה ואחר כך הכניס אורחין

Alternatively, he was created on Shabbat eve, after all of the other creations, in order that he enter into a feast immediately, as the whole world was prepared for him. This is comparable to a king of flesh and blood, who first built palaces [palterin] and improved them, and prepared a feast and afterward brought in his guests.

(4) רש"י

שיכנס לסעודה מיד - שימצא הכל מוכן ויאכל מאשר יחפוץ:

ב

(5) בבא קמא ל', א'

אמר רב יהודה האי מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי דנזיקין רבא אמר מילי דאבות ואמרי לה מילי דברכות:

Rav Yehuda says: One who wants to be pious should observe the matters of tractate Nezikin, so as to avoid causing damage to others. Rava said he should observe the matters of tractate Avot. And some say he should observe the matters of tractate Berakhot

(6) מדרש שמואל משנתינו

כי אלו הדברים נבראו בע"ש בין השמשות לפי שכבר חטא אדה"ר וגברו החיצונים והקליפות וראה השי"ת לברוא אלו העשרה דברים לתועלתם של ישראל כי מבלעדם לא היתה להם תקומה

ג

(7) בראשית רבה פי"א, ו'

כָּל מֵה שֶׁנִּבְרָא בְּשֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית צְרִיכִין עֲשִׂיהָ,

,He said to him: Anything created in the first six days, needs further actions

(8) רש"י

אפילו אדם צריך תיקון. הדא הוא דכתיב אשר ברא אלהים לעשות ברא ועשה אין כתיב כאן אלא לומר שהכל צריך תיקון:

(9) יבמות ס"א, א'

קברי גוים אינו מטמאין באהל, שנאמר: "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אדם". אתם קרויין אדם, ואין הגוים קרויין אדם.

The graves of gentiles do not render items impure though a tent, as it is stated: "And you My sheep, the sheep of My pasture, are men [adam]" (Ezekiel 34:31), from which it is derived that you, the Jewish people, are called men [adam] but gentiles are not called men [adam]. Since the Torah introduces the halakha of ritual impurity of a tent with the words: "When a man [adam] dies in a tent" (Numbers 19:14), this halakha applies only to corpses of Jews but not those of gentiles.

ד

10 סנהדרין ע"ד, א'

ועבודת כוכבים לא והא תניא א"ר ישמעאל מנין שאם אמרו לו לאדם עבוד עבודת כוכבים ואל תהרג מנין שיעבוד ואל יהרג ת"ל (ויקרא יח, ה) וחי בהם ולא שימות בהם

The Gemara asks: And should one not transgress the prohibition of idol worship to save his life? But isn't it taught in a baraita: Rabbi Yishmael said: From where is it derived that if a person is told: Worship idols and you will not be killed, from where is it derived that he should worship the idol and not be killed? The verse states: "You shall keep My statutes and My judgments, which a person shall do, and he shall live by them" (Leviticus 18:5), thereby teaching that the mitzvot were given to provide life, but they were not given so that one will die due to their observance.

ה

11 תורת כהנים בחוקותי כ"ו, ו'

"והשבתי חיה רעה מן הארץ"-- ר' יהודה אומר מעבירים מן העולם. ר' שמעון אומר משביתן שלא יזוקו.
and I will eliminate vicious beasts from the land." R. Yehudah says: He will eliminate them"
.from the world. R. Shimon says: He will prevent them from causing harm

ו

12 שבת ק"ל, א'

ועוד אמר רבי אליעזר: כורתים עצים לעשות פחמין לעשות (פלי) ברזל.

And furthermore, Rabbi Eliezer said with regard to this issue: One may even cut down trees to prepare charcoal in order to fashion iron tools for the purpose of circumcision

13 תניא ריש פרק ח'

ועוד זאת במאכלות אסורות שלכך נקראים בשם איסור מפני שאף מי שאכל מאכל איסור בלא הודע לשם שמים לעבוד ה' בכח אכילה ההיא וגם פעל ועשה כן וקרא והתפלל בכח אכילה ההיא אין החיות שבה עולה ומתלבשת בתיבות התורה והתפלה כמו ההיתר

There is an additional aspect in the matter of forbidden foods. The reason they are called issur ["chained"] is that even in the case of one who has unwittingly eaten a forbidden food intending it to give him strength to serve G-d by the energy of it, and he has, moreover, actually carried out his intention, having both studied and prayed with the energy of that food, nevertheless the vitality contained therein does not ascend and become clothed in the words of the Torah or prayer

14) ליקוטי תורה שלח מ', א'

מצות המלך בלי טעם גם אלו לא היה נעשה היחוד ועכ"ז כמו אלו נצטוו לחטוב עצים עד"מ וזהו נק' מצות המלך שאין לבקש שום טעם כלל רק קבלת עול

ח

15) כתובות ק"ג, ב'

אמר ליה רבי חייא אגא עבדי דלא משתכחה תורה מישראל דאיתינא כיתנא ושדינא ומגדלנא נישבי וציידנא טבי(א) ומאכילנא בישרא ליתמי ואריכנא מגילתא ממשכי דטבי וסליקנא למתא דלית בה מקרי דרדקי וכתובנא חמשא חומשי לחמשא ינוקי ומתנינא שיתא סידרי לשיתא ינוקי לכל חד וחד אמרי ליה אתני סידרה לחברה

Rabbi Hiyya said to Rabbi Hanina: I am working to ensure that the Torah will not be forgotten from the Jewish people. For I bring flax and I plant it, and I then weave nets from the flax fibers. I then go out and trap deer, and I feed the meat to orphans, and I form scrolls from the skins of the deer. And I go to a town that has no teachers of children in it and I write the five books of the Torah for five children. And I teach the six orders of the Mishna to six children. To each and every one of these children I say: Teach your order to your friends. In this way all of the children will learn the whole of the Torah and the Mishna.

והינו דאמר רבי כמה גדולים מעשה חייא

And this is what Rabbi Yehuda HaNasi referred to when he said: How great are the actions of Hiyya.
